Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WILEŃSKIEGO

Nr. 4. **Wilno, 1 kwietnia 1935 r.** **Rok XII.**

TREŚĆ:

21.

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 22 grudnia 1934 r. (Nr. BP-13560/34)

w sprawie zakładów naukowych, równorzędnych Państwowemu Instytutowi Nauczycielskiemu, Państwowemu Pedagogjum, Państwowemu Instytutowi Robót Ręcznych, Instytutowi Wychowania Fizycznego oraz Konserwatorjum Muzycznemu (Wydział Nauczycielski).

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R i O. P. z dn. 31 grudnia 1934 r. Nr. 10 poz. 158).

Na podstawie § 19 pkt. 2 oraz § 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych, oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) zarządzam co następuje:

§ 1.

Przez wyrażenie „przepisane dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych kwalifikacje zawodowe" należy rozumieć do nauczania i do ustalenia, określone w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258), zmienionem dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660), oraz w rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 czerwca 1929 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach powszechnych specjalnych (Dz. U. R. P Nr. 49, poz. 405).

§ 2.

Przez wyrażenie „publiczne szkoły powszechne" należy rozumieć zarówno publiczne szkoły powszechne ogólnokształcące, jak i specjalne.

§ 3.

Przez nauczycieli, wymienionych w § 19 pkt. 2) rozumieć należy również nauczycieli, którzy ukończyli:

a) B. Kursy Pedagogiczne dla Kobiet pod kierunkiem J. Miłkowskiego,

b) Państwowy Instytut Pedagogiki Specjalnej,

c) Instytut Pedagogiczny w Katowicach (począwszy od roku szkolnego 1931/32),

d) Państwowe Konserwatorjum Muzyczne,

e) dwuletnie kollegja i studja Wolnej Wszechnicy Polskiej: Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego (kierunek matematyczny, fizyko-chemiczny, geologiczno-geograficzny, biologiczny), Wydziału Humanistycznego (kierunek filozoficzny, historyczny i polonistyczny), Wydziału Pedagogicznego lub Studjum Pracy Społeczno-Oświatowej Wydziału Pedagogicznego,

względnie posiadają:

f) pruski egzamin wyższy licealny dla nauczycielek z uprawnieniem do nauczania w szkołach licealnych (Lehramtsprüfung an der Oberlyzeen),

g) dyplom nauczycieli szkół średnich, uprawniający do nauczania muzyki i śpiewu w szkołach średnich ogólnokształcących lub w seminarjach nauczycielskich,

h) dyplom, uprawniający w myśl obowiązujących przepisów do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących lub w seminarjach nauczycielskich lub w szkołach zawodowych — w rozumieniu art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258), — o ile nauczyciele, posiadający wspomniane dyplomy, nie podlegają postanowieniom § 18, p-ktu 3 i 4 § 21 powołanego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lutego 1934 r.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) W. Jędrzejewicz.

22.

ZARZĄDZENIE

Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 7 marca 1935 r. Nr. OP-7287/35

Do P.P. Inspektorów Szkolnych, Kierowników niższych szkół rolniczych i Nauczycieli szkół powszechnych w Okręgu

w sprawie organizowania „Wiosennych Świąt Młodzieży" na wiosnę 1935 r.

Od szeregu lat na terenie Okręgu Szkolnego Wileńskiego w okresie wiosny są organizowane „Wiosenne Święta Młodzieży Szkolnej i Pozaszkolnej"—dla propagandy: pieśni, widowisk i sprawności fizycznej, dla stwierdzenia poziomu pracy w tym zakresie, wreszcie celem dania masom młodzieży szkolnej, pozaszkolnej i ludności wogóle przeżyć szczególnie wartościowych dla celów wychowawczych.

Uroczystości te początkowo miały charakter „Świąt powiatowych", potem gminnych i rejonowych. Okazało się jednak, że uroczystości powiatowe są zbyt kosztowne i nie dają możności wzięcia udziału masom ludności wiejskiej; również i uroczystości rejonowe nie miały sprzyjających warunków, gdyż nie gromadziły wielkich mas, materjał programowy był nieraz zbyt skromny, czasem brakło kierownictwa. Narazie uroczystości gminne zyskały największe wzięcie. Powyższe uwagi winny być wytycznemi przy organizowaniu „Świąt" tegorocznych; miarodajnemi powinny być jednak warunki lokalne. Jeśli te warunki szczególnie nie sprzyjają zorganizowaniu uroczystości, należy raczej z niej zrezygnować, niż stwarzać dla niej warunki sztuczne.

Program winien się składać: 1) z części kulturalno artystycznej i 2) z działu W. F. i P. W.; co uzgodnione z Okręgowemi Urzędami P. W. i W. F.;—dopiero oba działy dają pełny program uroczystości.

Najpraktyczniejsze ujęcie porządku dnia byłoby następujące:

1) o godz. 7—zawody o P. O. S i O. S.
2) „ 11—nabożeństwo.
3) „ 13—część kulturalno-artystyczna.
4) „ 16—zawody sportowe i straży pożarnych.
5) „ 19—zabawa ludowa.

Powyższy program może ulec zmianie.

Na program części kulturalno-artystycznej złoży się:

1) śpiew,

2) inscenizacja,

3) tańce ludowe.

Początkowo były propagowane konkursy chórów wielogłosowych. Obecnie jednak w zakresie śpiewu na plan pierwszy wysuwa się — wspólny śpiew wszystkich chórów w jednej gromadzie.

W tym roku ustala się dla chóru zespołowego następujący repertuar:

1) Jeszcze Polska nie zginęła,

2) Ojcze z niebios—muz. Moniuszki,

3) Pierwsza Brygada,

4) Pieśń o Prezydencie—muz. Kowalskiego

5) Za naszym Wodzem—muz. Wallek-Walewskiego,

6) Pieśń o Wodzu Miłym („Jedzie, jedzie na kasztance"),

7) Bałtyk („Wolności słońce pieści lazur")—muz. Nowowiejskiego,

8) Pieśń wieczorna—muz. Moniuszki,

9) Wilja—pieśń wileńska,

10) W zielonym gaiku—wileńska melodja ludowa,

11) Winszowanie panienkom—pieśń lud. wileńska,

12) Ułani—pieśń żołnierska,

13) Rozkwitały pąki białych róż,

14) Niesiemy plon—melodja ludowa.

Odśpiewanie tego repertuaru przez chóry zespolone da uczestnikom uroczystości głębokie przeżycie, — chór zespolony w niektórych gminach dojść może do kilkuset osób.

Jeśliby na terenie gminy był jeden lub więcej chórów wielogłosowych (szkolnych lub pozaszkolnych), stojących na niezłym poziomie—chóry te winny wystąpić indywidualnie,— poza ich udziałem w chórze zespolonym. Odnosi się to również i do orkiestr. Ludowa orkiestra na Wileńszczyźnie składa się ze skrzypiec, klarnetu, cymbałów i basetli.

Do p. 2 — Zespoły młodzieżowe wykonają szereg inscenizacyj; mogą niemi być zarówno recytacje zbiorowo — inscenizowane, jak również inscenizowane pieśni. Zaleca się w tym roku inscenizację — widowiska „Kupała" (Sobótki), którego wydawnictwa ukazało się 1-go marca b. r.

Do p. 3 — w programie należy uwzględnić tańce ludowe, — zarówno wileńskie — „lawonicha", „kadryl", „suktinis", jak z innych regjonów: — oberek, krakowiak i inne. Byłoby rzeczą pożądaną, by tańce ludowe były tańczone przez młodzież w strojach ludowych.

W uroczystościach winna wziąć udział i młodzież szkolna, szkoły z miejscowości gminnej, starsze oddziały szkół sąsiednich. Byłoby rzeczą pożądaną, aby przybyły delegacje młodzieży ze wszystkich szkół z terenu gminy, — w tym jednak celu należałoby zapewnić podwody. Należy jednak zwracać uwagę, by młodzież się nie przemęczyła. Pożądanem byłoby zorganizowanie wyżywienia tej młodzieży.

Młodzież szkolna może wziąć udział w realizowaniu programu uroczystości: jako chór, jako zespół, który wykona inscenizacje, lub tańce ludowe.

Dla powyższych celów powstaną Komitety powiatowe i gminne. Komitety winny się składać z przedstawicieli, reprezentujących organizacje, biorące w uroczystości udział, jak i z osób, które w pracach wezmą udział czynny. Nauczycielstwo, które niejednokrotnie wykonuje większość prac, związanych z uroczystościami winno być odpowiednio licznie reprezentowane.

Panowie Inspektorowie (po porozumieniu się z Dyrekcjami szkół średnich i Kierownictwami niższych szkół rolniczych) — doniosą Kuratorjum o terminie „Świąt". Instruktorzy O. P. wezmą czynny udział w powyższych pracach. Na każdem „Święcie" gminnem winien być przedstawiciel Inspektoratu.

Sprawozdanie należy nadesłać do Kuratorjum w terminie do 1-go lipca r. b. według następującego wzoru:

Powiat	Gmina lub rejon	Miejscowość skąd pochodzi orkiestra, chór, zespół insceniz.	Rodzaj chóru, orkiestry, zespołu insc. szkolny, pozaszkolny	Nazwisko i imię dyrygenta oraz jego zawód	Ilość osób: chóru, orkiestry, zespołu inscenizacyjn.	Ilugłosowy chór (na 1, 2, 3, lub 4 głosy)	Jaki rodzaj orkiestry: kapela, ludowa, dęta, smyczkowa i t. d.	Przybliżona ilość uczestników

Do sprawozdania należy dołączyć: program, afisze i ewentualnie fotografje.

Pomoce do organizowania świąt:

1) Śpiewniki:

a) Śpiewnik Strzelecki — Szkoły Junaka (Warszawa — Główna Księgarnia Wojskowa),

b) Polska Zjednoczona — Nowowiejskiego (nakład Księgarni św. Wojciecha,

c) Pieśni ludowe—Ziemi Wileńskiej i Nowogródzkiej (wyd. Związek Teatrów i Chórów Ludowych — Wilno, Wolana 10),

d) Śpiewnik „16 pieśni" — (wyd. Kuratorjum O. S. Wil. P. K. O. 30.059).

2) Do inscenizacji:

a) Solarzowa — „Teatr z pieśni",

b) Turowiczówna — „Inscenizowane pieśni ludowe",

c) Miesięcznik: „Teatr i Chóry Ludowe" Nr. Nr. bieżące oraz roczniki 1931, 32, 33, 34.

Pożądane są inscenizacje pieśni, obrzędów i t. p. w/g pomysłowości własnej. Materjału mogą dostarczyć pieśni zebrane w śpiewniku p. t. „Pieśni Ludowe Ziemi Wileńskiej".

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:

(—) *J. Czystowski.*
Naczelnik Wydziału

23.

OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 18 marca 1935 Nr. O-6254/35

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrektorów i Kierowników Szkół w Okręgu

w sprawie Zjazdu Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej we Lwowie w r. 1935.

Na podstawie pisma Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 23 lutego 1935 r. Nr. WF.460/35 powiadamiam, że Ministerstwo udzieiiło Komisji Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej we Lwowie zezwolenia na zorganizowanie zjadu i wystawy prac Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej we Lwowie w dniach od 16 do 19 czerwca 1935 r.

Zjazd i wystawa mają zobrazować dorobek młodzieży szkolnej w dziedzinie krajoznawstwa, udział młodzieży w zjeździe ma być manifestacją jej zamiłowań do poznania kraju, jego przyrody i kultury.

Szczegółowy program Zjazdu oraz instrukcje i wskazówki, dotyczące przyjęcia i pobytu młodzieży we Lwowie oraz organizacji wycieczek w okolice Lwowa i dalsze, roześle do kierowników i opiekunów szkolnych Kół Krajoznawczych Koło Opiekunów Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej we Lwowie (ul. Łyczakowska 5 parter), do którego należy też zwracać się o wszelkie informacje w sprawie zjazdu.

Mając na uwadze dodatnią rolę wychowawczą ruchu krajoznawczego w całokształcie prac wychowawczych szkoły, zechcą Dyrekcje i Kierownictwa szkół zachęcić młodzież, należącą do szkolnych kół krajoznawczych, do wzięcia udziału w Zjeździe we Lwowie.

p. o. Naczelnika Wydziału:

(—) *Dr. St. Wroński.*

24.

KOMUNIKATY.

Programy szkolne.

Dyrekcja Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, pragnąc przyjść z pomocą szerokim rzeszom nauczycielstwa i uprzystępnić im nabycie programów nauczania zarówno w szkołach powszechnych jak i w średnich, postanowiła nietylko obniżyć cenę dla nauczycieli, ale i umożliwić kupno tychże programów przez rozłożenie na raty miesięczne.

Cena sprzedażna 1 egzemplarza programu wynosi zł. 3.80, jednak Dyrekcja P. W. K. S. ustala dla nauczycieli cenę ulgową zł. 3.20. Należność ta może być jeszcze rozłożona na 4 równe miesięczne raty po 80 groszy, płatne I-sza przy zamówieniu, trzy następne z początkiem każdego następnego miesiąca.

Ulgi te Dyrekcja może stosować tylko w tych wypadkach, gdy zamówienia będą zbiorowe, zgłaszane przez P. P Inspektorów Szkolnych względnie Dyrekcje szkół średnich wraz z zobowiązaniem terminowego potrącania rat z uposażenia miesięcznego i odprowadzania zebranej gotówki na rachunek P. W. K. S.

Zamówienia zbiorowe P. P. Inspektorowie Szkolni i Dyrekcje szkół mogą kierować bezpośrednio do Centrali Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych—Warszawa, ul. Chocimska 4.

Przy zamówieniach zbiorowych koszta przesyłki doliczane nie będą.

Egzaminy państwowe na nauczycieli Szkół Średnich.

Egzaminy państwowe na nauczycieli szkół średnich w okresie egzaminacyjnym wiosennym br. rozpoczną się dnia 25 maja b. r. Kandydaci, dopuszczeni do egzaminu w myśl § 12 rozp. Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 października 1924 r. Dz. Urzęd. Nr. Nr. 18 poz. 185, którzy pragną przystąpić doń w tym okresie, winni zgłosić się pisemnie do Komisji egzaminacyjnej w terminie do 9 maja b. r., składając jednocześnie opłatę 75 zł.

Rozkład i terminy egzaminów będą podane do wiadomości interesowanych drogą ogłoszenia w lokalu Komisji egzaminacyjnej (Uniwersytet, ul. Uniwersytecka 3, II p.).

Ofiary w obligacjach Pożyczki Narodowej.

Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej udzielił kilku instytucjom społecznym, których działalność posiada znaczenie ogólnopaństwowe, zezwolenia na przyjmowanie obligacyj Pożyczki Narodowej jako ofiar i składek.

Akcja ofiarowywania obligacyj powinna nosić charakter całkowitej dobrowolności, by nie umniejszać w opinji ogółu przeświadczenia o wartości papieru przez Państwo emitowanego, co ma zwłaszcza doniosłe znaczenie przy Pożyczce Narodowej, subskrybowanej przez szerokie sfery społeczeństwa, które w większości wypadków, poraz pierwszy zetknęły się z papierem wartościowym.

Z uwagi na powyższe należy zgodnie z życzeniem Pana Ministra Skarbu, wyrażonem w piśmin z dnia 9 stycznia 1935 r. Nr. D. II/25132/1/34, unikać wywierania jakiegokolwiek nacisku na posiadaczy obligacyj Pożyczki Narodowej na rzecz instytucyj społecznych.

Nr. O. R. 2298/35.

Falsyfikaty srebrnych monet 5-cio i 10-cio złotowych.

W ostatnich czasach pojawiły się w obiegu falsyfikaty monet srebrnych wartości 5 i 10 złotych z wizerunkiem Marszałka Piłsudskiego na rewersie i orłem strzeleckim na awersie, wybitych w celu upamiętnienia podjęcia walki zbrojnej o oswobodzenie Ojczyzny i wymarszu w pole dnia 6 sierpnia 1914 roku oddziałów Związków i Drużyn Strzeleckich pod wodzą Komendanta Głównego Wojska Polskiego Józefa Piłsudskiego (wzory tych monet zamieszczone są w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 1934 r. Nr. 69, poz. 669).

Obydwa falsyfikaty wykonane są sposobem odlewu przyczem 10-złotowe odlane są ze stopu srebra, 5-złotowe zaś ze stopu cyny, cynku i antymonu i posrebrzane.

Obydwa falsyfikaty posiadają dźwięk zbliżony do monet prawdziwych są jednak od nich lżejsze.

Ząbki na otoku falsyfikatów są miejscami zalane i naogół niewyraźne. Rysunek orła jest na nich mniej wyraźny niż na monetach prawdziwych.

W literach napisu „Rzeczpospolita Polska" i wartości monety widoczne są miejsca zalane t.j. cechy właściwe odlewom.

Pisma Bolesława Prusa.

Kuratorjum O. S. zwraca uwagę Dyrekcyj i Nauczycieli szkół wszelkich typów że księgarnia Gebethnera i Wolffa w Warszawie ul. Zgoda 12 ogłosiła subskrypcję na zbiorowe wydanie Pism Bolesława Prusa, które w 26 tomach obejmie całą twórczość wielkiego pisarza.

Wydanie to, pozostające pod protektoratem Polskiej Akademji Literatury, opracowane krytycznie przez prof. d-ra I. Chrzanowskiego oraz prof. d-ra Z. Szweykowskiego będzie zawierało nietylko utwory już drukowane, ale i rzeczy, pozostające dotychczas w rękopisie.

W czasie do dnia 15 kwietnia 1935 roku obowiązuje subskrypcyjna cena kompletu dzieł (26 tomów) wynosi: 1) przy wpłacie jednorazowej zgóry zł. 88.—, 2) przy spłacie ratami— zł. 98.— (I i II rata po zł. 10.—, dalsze po zł. 6.—). Tomy ukazywać się będą około 15 każdego miesiąca w ilości 4 tomów kwartalnie.

Wobec tego, że dawne wydania pism Prusa są wyczerpane i co więcej nieraz zniekształcone przez cenzurę rosyjską, pojawienie się nowego, krytycznego wydania wypełnia lukę, odczuwaną przez ogół społeczeństwa.

Ewentualne wpłaty należy kierować na P. K. O. Nr. 16665.

„Rocznik Sportowy".

Na podstawie pisma Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 5 grudnia 1934 r. Nr. 1 WF-4760/34 Kuratorjum O. S. Wil. zwraca uwagę PP. Nauczycieli (ek) wychowania fizycznego na „Rocznik Sportowy", zalecony przez Państwowy Urząd W.F. i P.W. do bibljotek, instytucyj i organizacyj, pracujących na polu W. F.

„Rocznik Sportowy", daje obraz rozwoju poszczególnych gałęzi sportu i wychowania w Polsce, może oddać duże usługi w pracy w.f.

Cena egzemplarza oprawnego w płótno wynosi 13 zł. Dla nauczycielstwa płatne w 5-ciu ratach miesięcznych. Administracja „Rocznika Sportowego" w Warszawie, ul. Wilcza 32. P.K.O. Nr. 14624.

Nr. O 48268/34.

Podręcznik „Łyżwiarstwo".

Nakładem Księgarni Wojskowej w Warszawie wyszedł z druku podręcznik pod tytułem „Łyżwiarstwo" opracowany przez inż. Jana Jankowskiego. Wydanie nowego podręcznika zasługuje na poparcie wśród szerokich warstw społeczeństwa, a w szczególności przez miłośników tego sportu. Autor ze znawstwem tej gałęzi sportu przedstawia wyczerpująco i nader jasno metodę nauczania początkujących i zaawansowanych uzupełniając to cenne dziełko 211 rycinami i przepisami do hokeja, oraz higjenną tego sportu. Wśród ostatnich wydawnictw podręcznik inż. Jana Jankowskiego zasługuje na wyróżnienie, gdyż stanowi całokształt w uprawianiu tej gałęzi sportu od zaprawy wstępnej dla początkujących do wyżyny mistrzowskiej. Cena podręcznika 6 zł. 80 gr. do nabycia w większych księgarniach.

Nr. O. 4687/35.

Miesięcznik: **Młody Obywatel.**

Nakładem Pocztowej Kasy Oszczędności ukazał się miesięcznik dla młodzieży p. t. „Młody Obywatel".

Czasopismo powyższe, starannie redagowane i bogato ilustrowane podawać będzie członkom Szkolnych Kas Oszczędności: informacje dotyczące idei oszczędności i jej realizowania, referaty i materjały o sposobie urządzania obchodów i zebrań P. K. O., wiadomości z Polski i całego świata w sprawach turystycznych, sportowych i zdobyczy techniki.

„Młody Obywatel" zawierać będzie dział rozrywkowy i odpowiedzi redakcji oraz będzie ogłaszać ciekawe listy i artykuły, jak również umieszczać fotografje, nadsyłane przez młodzież oszczędzającą.

Podając powyższe do wiadomości, Kuratorjum O. S. zaleca zachęcić młodzież szkolną zwłaszcza zorganizowaną w S. K. O., do zaabonowania czasopisma, a grona nauczycielskie do popierania wydawnictwa przez zasilanie go odpowiedniemi pracami i uwagami z zakresu akcji oszczędnościowej w szkole.

Prenumerata roczna wynosi 1 zł. dla S. K. O. i innych organizacyj młodzieży, zamawiających 5 prenumerat, dodany będzie 6-ty egzemplarz bezpłatny. Adres redakcji: Warszawa, Jasna 9.

Na lewym dolnym rogu koperty umieszczać należy przy wszelkiej korespondencji napis: „Opłatę pocztową uiszcza P. K. O. ryczałtem".

„Encyklopedja Wojskowa".

Celem „Encyklopedji Wojskowej" wydawanej przez Towarzystwo Wiedzy Wojskowej oraz Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy jest jaknajszersze propagowanie wiedzy wojskowej i przenikanie jej przez wszelkie komórki związane bliżej lub dalej z wojskiem. Z tego względu pożądanem jest by znalazła się ona w każdej bibljotece szkoły, instytucji lub organizacji, a nadto jaknajszerzej w bibljotekach prywatnych poszczególnych osób.

Propagowanie wiedzy wojskowej, w formie właśnie tak przystępnej jak to czyni „Encyklopedja Wojskowa" czyni zadość tendencji wychowania wojskowego i przygotowania jak najszerszych mas społeczeństwa na wypadek wojny, którą to tendencję władze wojskowe starają się przeprowadzić zarówno drogą organizacji p. w. jak i szerzenia odpowiedniej literatury.

Wydawnictwo to obejmuje 80 zeszytów (dotychczas ukazało się 39 zeszytów) w cenie 6 zł. 1 zeszyt.

Pociąg—kurs pod hasłem: „Poznaj swój kraj".

Kierownictwo WKN. Okręgu Warszawskiego ZNP. organizuje w nadchodzące wakacje oryginalny kurs po Polsce w specjalnie zorganizowanym pociągu z miejscami sypialnemi. Podróż odbywać się będzie przeważnie nocami, w dzień odbywać się będą wycieczki.

Trasa kursu: Warszawa - Gdańsk—Wielka Wieś—Laskowice—Toruń—Poznań—Wieluń — Katowice—Cieszyn—Kraków—Zakopane — Krynica—Lwów—Borysław—Stanisławów — Zaleszczyki—Warszawa.

Całkowity koszt wycieczki wraz z utrzymaniem wyniesie około 170 zł. Wycieczka będzie trwała 15 dni, od połowy do końca lipca, lub w początkach sierpnia. Przewidywany jest dłuższy postój: w Gdyni, Krakowie, Zakopanem, Lwowie.

Pierwszeństwo w przyjęciu na ten kurs wędrowny mieć będą słuchacze W.K.N. Związkowego i członkowie Z N.P.

W pociągu będzie 300 osób. Wszyscy uczestnicy zostaną podzieleni, w zależności od swych zainteresowań na grupy: historyczną, geograficzną i przyrodniczą. Każda grupa będzie miała swoich prelegentów.

Zapisy już przyjmuje i informacyj udziela Kierownictwo W. K. N. Okręgu Warszawskiego Z.N.P. Warszawa, Wybrzeże Kościuszkowskie 35. Konto P.K.O. 25.918 (brzmienie konta: Związek Nauczycielstwa Polskiego, Okrąg Warszawski). Na odpowiedź załączyć znaczek pocztowy.

Mogą się również zgłaszać rodziny nauczycielskie.

Wycieczka ze Śląska.

W dniach 8—10 marca b. r. bawiła w Wilnie wycieczka pedagogów ze Śląska, licząca 46 osób. W skład wycieczki wchodzili wizytatorzy szkół, dyrektorzy szkół średnich i kierownicy szkół powszechnych oraz nauczycielstwo szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i powszechnych. Wycieczka została podzielona w Wilnie na grupy, które zwiedziły szkoły średnie ogólnokształcące, powszechne i zawodowe, zaznajamiając się szczegółowo z organizacją szkół, poziomem nauczania i wychowania oraz metodami pracy nauczycielstwa. Celem wzajemnego poinformowania się o sposobach traktowania zagadnienia szkolnictwa na Śląsku i na terenie Okręgu Szkolnego Wileńskiego zorganizowano kilka konferencyj. Nieliczne wolne od pracy chwile goście nasi zużyli na poznanie wybitniejszych cech regjonu wileńskiego.

25.

KONKURS

na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

Ogłasza się konkurs na następujące stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych m. Wilna:

Miejscowość, powiat (względnie ulica)		Stopień organiz. szkoły	Mieszkanie dla kierownika	Ziemia	Uwagi
1. Ostrobramska 5,	m. Wilno	7-kl. żeńska	brak	brak	Szkoła Nr. 3
2. Wiłkomierska 31,	"	7-kl. męska	"	"	" Nr. 6
3. Kolonja Kolejowa	"	7-kl. koeduk.	"	"	" Nr. 23
4. Wiwulskiego 13,	"	"	"	"	" Nr. 26
5. Szeptyckiego 11,	"	7-kl. żeńska	"	"	" Nr. 28
6. Jerozolimka,	"	7-kl. koeduk.	"	"	" Nr. 31
7. Kuprjaniszki,	"	"	2 pokoje z kuchnią	"	" Nr. 32
8. Szopena 6,	"	7-kl. koeduk. dla świątuj. sabaty	brak	"	" Nr. 35
9. Trocka 9,	"	"	"	"	" Nr. 39
10. Stefańska 31,	"	7-kl. żeńska	"	"	" Nr. 40

Należycie udokumentowane podania należy składać drogą służbową.

26

SPIS KSIĄŻEK

nabytych przez Centralną Bibljotekę Pedagogiczną przy K O. S. W. w Wilnie w styczniu i lutym 1935 r.

Balicki A. Godziny polskiego. Kraków 1934.
Berthet E. Młodzież w pięciu częściach świata. W-wa 1931.
Borkowski J. i Stępkowski S. 12.000 mil na „Darze Pomorza". W-wa 1935.
Bystroń J. Człowiek i książka. W-wa 1935.
Claparède E. Jak rozpoznawać uzdolnienia uczniów. W-wa 1935.
Czaplińska-Mutermilchowa. Wskazówki do arkusza obserwacyjnego. W-wa 1935.
Czyżycki W. Zajęcia rękodzielnicze... Poznań 1934.
Dąbrowski K. Podstawy psychologiczne samodręczenia. W-wa 1934.
Dmochowski A. Science teaching in polish primary schools. London 1934.
Drewnowski K. i in. Pr. Dr. Ignacy Mościcki—życie i dział. naukowa. W-wa 1934.
Dunajówna M. Filomaci w Wilnie. Wilno 1935.
Einhard. Życie Karola Wielkiego. W-wa 1935.
Fałat J. Pamiętniki. W-wa 1935.
Ganszyniec R. Dzieje naszego abecadła. Lwów 1935.
Górska H. Chłopcy z ulic miasta. W-wa 1934.
Górski A. Myśli wybrane. W-wa.
Grossek-Korycka M. Świat kobiecy. W-wa 1928.
Hausvater P. Bilans—obrazek sceniczny... dla szkół handlowych. Lwów 1932.
Hedemann O. Testamenty brasławsko-dziśnieńskie 17—18 wieku... Wilno 1935.
Horrabin J. Geograficzne podstawy historji. W-wa 1934.
Hudson W. Green Mansions—a Romance... Washington 1932.
Jeans J. Eos czyli granice astronomji. W-wa 1935.
Kalendarz nauczycielski. R. IX. 1935. W-wa 1934.
Karp C. Rysunek na I szczeblu programowym. W-wa 1935.
Klaczyński S. Wieczny emisarjusz sprawy (O.T. Hołówce). Wilno 1934.
Krawczyk M. Ćwiczę i wychowuję. Lwów 1934.
Krygier W. Hokej na lodzie. W-wa 1935.
Księga adresowa m. Wilna — kalendarz informacyjny R. XXX. Wilno 1935.
Lepecki B. W miastach i puszczach Ameryki Południowej.
Ludwig E. Rozmowy z Mussolinim. W-wa 1934.
Mackinder T. Praca indywidualna w klasach dla najmłodszych. W-wa 1935.
Makuszyński K. Uśmiech Lwowa. W-wa 1934.
Mayzner T. Pieśni inscenizowane na 1 głos. W-wa 1935.
Mikuta M. Sobótka—inscenizacja obrzędu ludowego. Kraków 1934.
Morcinek J. Duńskie serce. W-wa 1934.
Nasza walka o szkołę polską 1901—1917. Tom II. W-wa 1934.
Nowakowski Z. Rubikon. W-wa 1935.
Ostrowski J. Polscy konkwistadorzy. W-wa 1934.
Pamięci Franciszka Karpińskiego... dn. 6.IX—80. Kołomyja 1880.
Papini G. Skończony człowiek. W-wa 1934.
Pohoska A. Syn Kujaw [o Kasprowiczu]. Lwów 1934.
Press I. Od alchemji do chemji. Lwów 1935.
Prus B. Pisma. T. I. To i owo. T. IV. Pierwsze opowiadania T. X. Placówka. W-wa 1934.
Rosinkiewicz K. Sam — powieść. Poznań.
Rzędowski H. Nowy ustrój szkolnictwa—bibljografja. Poznań 1934.
Sandauer A. Theokritos—twórca sielanki. Lwów 1934.
Schenkelbachówna H. Agrippina — Matka Nerona. Lwów 1934.
Schulbaumówna Z. Xenophon — żołnierz historyk. Lwów 1934.
Schweitzer A. Wśród czarnych na równiku. W-wa 1935.
Sierpiński W. Przekroje — wstęp to teorji liczb niewymiernych. Lwów 1934.
Świeżawski L. Przyrodzony ustrój społeczny. W-wa 1935.
Tarnowski. Zamarłe stolice Cejlonu.
Warchałowski K. Picada — wspomnienia z Brazylji W-wa 1930.
Wąsowicz J. r Zierhoffer A. Świat w cyfrach. R 1935. Lwów 1935.
Wells H. Historja świata. Lwów 1935.
Weyberg Z. Świat kryształów. W-wa 1935.
Wiąckowa M. Piszmy do Polaków na obczyźnie. W-wa 1935.
Życie sztuki. Rocznik I. 1934. W-wa 1934.
Askenazy Sz. Uwagi. W-wa 1924.
Biegeleisen B. Metody statystyczne w psychologji. W-wa 1935.
Boulton W. H. Wieczność piramid i tragedja Pompei. W-wa 1935.
Bujak-Boguska S. Na straży praw kobiety. W-wa 1930.
Darwin C. G. Nowe poglądy na materję. W-wa 1935.
Dunajówna M. Filomaci na prowincji. Wilno 1935.
Ferens A. Szkolna mapa historyczna. Łódź 1930.
Galiński A. Obchodzimy „Święto morza". Łódź 1934.
Gałecki W. Co to jest wychowanie państwowe? W-wa 1935.
Harabaszewski J. Węgiel w przyrodzie i technice. W-wa 1935.
Imiela A. Orkiestra szkolna Z. 1. Sosnowiec 1935.
Jahołkowska-Koszutska L. O kobiecie współczesnej i o kobiecie przyszłości. W-wa 1929.
Kant I. Uzasadnienie metafizyki moralności. Lwów 1906.
Kaprocki B. Instynkt wychowawczy. Lwów 1934.
Kłosowski W.—Hanusiak Z. Korespondencja rzemieślnicza. Bydgoszcz.
Kłosowski W.—Hanusiak Z. Praktyczna księgowość rzemieślnicza. Bydgoszcz.
Korczak J. Kajtuś Czarodziej—powieść dla młodzieży. W-wa 1935.
Krahelska H. Praca kobiet w przemyśle współczesnym. W-wa 1932.
Krahelska H. Przeobrażenia w rodzinie współczesnej i w roli kobiety. Lwów 1933.
Kurek, Jalu. Grypa szaleje w Naprawie. W-wa 1935.

Niemancewicz A., ks. Bolszewizm a wychowanie. Lublin 1929.

Orynżyna J. Przemysł ludowy w w. Wileńskiem, Nowogródzkiem... W-wa 1927.

Pohoska H. Zakres i metoda nauczania dziejów XX w. w szkole śr. Łódź 1935.

Popławski J. L. Pisma polityczne. I—II. Kraków 1910.

Potocki J. Nad Setitem — kartki z wyprawy myśliwskiej. W-wa.

Romanowska L. i Witkowska H. Wanda Haberkantówna. Kraków 1935.

Rowid H. Środowisko i jego funkcja wychowawcza. Kraków 1935.

Russell B. Drogi do wolności. W-wa 1935.

Sekreta M. Polityka szkolna Rosji Sowieckiej i Włoch faszystowskich. Cieszyn 1935.

Sewell A. Black Beauty—Autobiographie of a Horse. Boston.

Skrzywan S. Jak budujemy nasze szkolnictwo zawodowe? W-wa 1935.

Stefański S. Co i jak zrobić ze słomy.. Ostroróg 1935.

Sorel J. O sztuce, religji i filozofji. Lwów 1913.

Syska J. Spór o charakter szkół na Śląsku. Katowice 1933.

Sworakowski W. Polacy w Łotwie. W-wa 1934.

Ścisłowski C. Prezydent Rz. pr. I. Mościcki, jako badacz naukowy. Płock 1935.

Śliwiński F. Wskazania wychowawcze zawarte w okólnikach M-wa W. R. i O. P. Łódź 1935.

Tatarówna W. Marja Skłodowska-Curie. Kraków 1935.

Vollers K. Religje świata. Kraków 1909.

Wertenstein L. Pochwała fizyki. W-wa 1935.

Zbawnicki S. Podział materjału nauczania w kl. V szk. powsz. Włocławek 1935.

Żórawska A. O inwentarzu i katalogowaniu czasopism. W-wa 1935.

27.

Część nieurzędowa.

Nowy ustrój szkolnictwa.

Bibljografja.

1934 r.

(Dokończenie).

USTRÓJ SZKOLNICTWA.

Z. Czerny—O przyszłe liceum ogólnokształcące—Zrąb Nr. 3-4, r. 1934. Str. 52-59.

J. Mirski—Rola samowychowania w wychowaniu moralnem. Rzecz wygłoszona 14 września 1934 r. na VI Międzynarodowym Kongresie Wychowania Moralnego w Krakowie—Zrąb Nr. 3-4, r. 1934. Str. 97-112.

F. Sadowski — Business i ideowość państwowa—Zrąb Nr. 3-4, r. 1934. Str. 6817.

ORGANIZACJA SZKOLNICTWA POWSZECHNEGO I ŚREDNIEGO OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO.

Programy.

Organizacja nauczania i pracy wychowawczej.

Dr. St. Błachowski — Wyniki psychologji pedagogicznej. Odbitka z „Encyklopedji Wychowania"—Warszawa, Nasza Księgarnia, 1934 r. Str. 55.

St. Dobraniecki—Organizacja pracy w klasie II na podstawie nowych programów—Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 7—Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Wydanie III. Str. 76.

St. Drzewiecki—Wychowanie obywatelsko-państwowe w nowych programach—Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 3 — Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Wydanie II. Str. 68.

A. Galiński—Obchodzimy święto morza—Łódź, Nakładem Drukarni Państwowej 1934 r. Str. 78.

B. Glodt—Trudności techniczne w organizowaniu wycieczek w myśl wymogów nowych programów i próby ich rozwiązania — Sprawy Pedagogiczne Nr. 4-5, listopad 1934 r. Dodatek do „Życia Krzemienieckiego". Str. 54-67.

J. Hełm-Pirgowa—Koedukacja w świetle opinji VI Międzynarodowego Kongresu Wychowania Moralnego w Krakowie — Zrąb Nr. 3-4, r. 1934. Str. 125-130.

Kaczorówna — Wychowanie obywatelsko państwowe w świetle nowych programów w szkole powszechnej—Nasza Praca Nr. 4, kwiecień 1934 r. Str. 11—15.

M. Kamińska — Krótkie sprawozdanie z pracy i spostrzeżeń nad klasą pierwszą (dokończenie) — Nasza Praca Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 19-22.

A. Kopczewska — Książki dla dzieci i młodzieży — Rocznik Literacki 1933 — Warszawa, Instytut Literacki 1934 r. Str. 239—251.

M. Kotarbiński — Organizacja pracy w klasie I na podstawie nowych programów—Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 6—Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Wydanie III. Str. 79.

M. Kubat — Konstrukcja programu w klasie II a środowisko — Nasza Praca Nr. 5, maj 1934 r. Str. 15-17.

Kubetius—Harcerstwo w szkole powszechnej—Nasza Praca Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 12 19.

B. Kubski—Twórczość nauczyciela a nowe programy — Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 5—Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Wydanie II. Str. 96.

Dr. J. Kuchta — Książka zakazana jako przedmiot zainteresowań młodzieży w okresie dojrzewania — Warszawa, M. Arct 1934 r. Str. 155.

Dr. J. Kuchta—Nauczyciel-wychowawca i jego stosunek do ucznia w świetle badań psychologicznych—Bibljoteka Sekcji Samopomocy Związku Nauczycielstwa Polskiego—Lwów, Nakładem Z.N.P. 1934 r. Str. 27.

Dr. J. Kuchta—Psychologja dziecka wiejskiego a praca szkolna — Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 17 — Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Wydanie II Str. 104.

St. Machowski — Wychowanie gospodarcze w nowych programach — Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 4 — Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Wydanie II. Str. 71.

R. Michalski—Dzień pracy w klasie I-ej—Nasza Praca Nr. 2-3, luty-marzec 1934 r. Str. 13-17.

J. Michałowska — Zagadnienia wychowawcze w nowych programach — Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 2—Warszawa, Gebethner i Wolff 1934. r. Wydanie II. Str. 95.

Ministerstwo W. R. i O. P. — Szkolne schroniska wycieczkowe — Warszawa, Skład główny: Książnica-Atlas, 1934 r. Str. 252.

J. M. — Wychowanie obywatelskie w myśl nowych programów — Nasza Praca. Nr. 6, czerwiec 1934 r. Str. 22-25.

H. Skirko — Konstrukcja programu klasy I, a środowisko — Nasza Praca Nr. 5, maj 1934 r. Str. 17-19.

F. Stojda — Plan pracy administracyjno-gospodarczej kierownika szkoły powszechnej — Nasza Praca Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 1-12.

Dr. St. Szuman — Metody psychologji pedagogicznej. Odbitka z „Encyklopedji Wychowania" — Warszawa, Nasza Księgarnia 1934 r. Str. 40.

St. Ubysz—Harcerstwo jako synteza wychowania fizycznego, moralnego i społecznego—Nasza Praca Nr. 4, kwiecień 1934 r. Str. 1-6.

J. Wiśniewski — Już dziś myślimy o rozkładzie materjału naukowego—Nasza Praca Nr. 6, czerwiec 1934 r. Str. 1-5.

POSZCZEGÓLNE PRZEDMIOTY NAUCZANIA.

Religja.

Ks. Dr. E. Bielawski — Pedagogika religijnomoralna — Lwów, Nakładem Towarzystwa Bibljoteki Religijnej 1934 r. Str. 735.

Język polski.

Wł. Chmielecki—Czytanie—Nasza Praca Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 28-32.

J. Dańcewiczowa — Jak realizować nowy program języka polskiego — Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszecknej Nr. 8 i 9 — Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Część I, Wydanie III, Str. 95 i Część II, Str. 100.

I. Gocowa — Jak realizować nowy program języka polskiego w klasie I-szej — Nasza Praca Nr. 6, czerwiec 1934 r. Str. 29-31.

Dr. Z. Klemensiewicz — Z zagadnień metodyki nauki o języku ojczystym (ciąg dalszy) — Polonista Nr. 6, listopad-grudzień 1934 r. Str. 193-198.

J. Kopjasówna—Język polski w klasie pierwszej według nowego programu — Nasza Praca Nr. 4, kwiecień 1934 r. Str. 18-19.

B. Korabowa — Jak realizować nowy program języka polskiego w oddziale I szym—Nasza Praca Nr. 6, czerwiec 1934 r. Str. 25-29.

M. Lederowa—Jak realizować program języka polskiego w zakresie czytania cichego i głośnego — Nasza Praca Nr. 2-3, luty-marzec 1934 r. Str. 5-11.

J. Misiak — Lekcja języka polskiego, przeprowadzona w klasie II w Golinie — Nasza Praca Nr. 6, czerwiec 1934 r. Str. 5-11.

M. Raciborska — Jakie wartości pod względem psychologicznym posiada program przyrody dla klasy piątej szkoły powszechnej—Nasza Praca Nr. 1, styczeń 1934r. Str. 14-18.

B. Rosenzweig — Sprawa „opisu" w klasie II gimnazjum nowego typu—Polonista Nr. 6, listopad-grudzień 1934 r. Str. 205-207.

A. Szczerbowski — Prus w szkole średniej — Ruch Literacki Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 319-321.

E. Szelburg-Zarembina — Kilka uwag o literaturze dla dzieci — Polonista Nr. 6, listopad-grudzień 1934 r. Str. 229-232.

Dr. Wł. Szyszkowski — Drugi okres pracy w I klasie gimnazjum (ciąg dalszy)—Polonista Nr. 6, listopad-grudzień 1934 r. Str. 198-205.

A. Trafalski—Konspekt lekcji języka polskiego w klasie V — Nasza Praca Nr. 2-3, luty-marzec 1934 r. Str. 11-13.

St. Wiącek i J. Ciepielewski—Czytanie w szkole powszechnej — Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 18 — Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Wyd. III. Str. 91.

Języki obce nowożytne.

A. Czeżowska — Linguaphone (Cours de conversation) w klasie — Neofilolog Nr. 4, październik - grudzień 1934 r. Str. 233-235.

J. Klinghoffer — Możliwość realizacji zasad no-

wego programu w okresie przejściowym— Neofilolog Nr. 4, październik - grudzień 1934 r. Str. 230-233.

Historja.

Dr. Wł. Hoszowska — Jak realizować nowy program historji — Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 10 — Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Część I, wydanie II. Str. 96.

Al. Trafalski — Nauczanie historji w kl. I-V według nowego programu — Nasza Praca Nr. 5, maj 1934 r. Str. 9-14.

Geografja.

Fr. Mączak—Tematy wycieczek geograficznych w klasie I i II gimnazjum—Sprawy Pedagogiczne Nr. 4 5, listopad 1934 r. Dodatek do „Życia Krzemienieckiego". Str. 45 51.

Nauka o przyrodzie.

J. Czystowski i M. Kowalewski — Jak realizować nowy program przyrody martwej— Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 14—Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Wydanie II. Str. 68.

M. Halaunbrenner—W sprawie notatek uczniowskich — Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 7, marzec 1934 r. Str. 46 51.

E. Jarmulski — Magnetyzm. Rozważania dydaktyczne — Czasopismo Przyrodnicze Nr. 7 8 r. 1934. Str. 271-281.

H. Kędziorowa — Rola wycieczek w nauczaniu fizyki i chemji—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 7, marzec 1934 r. Str. 82-87.

A. Ptaszycka—Prace piśmienne z fizyki w szkole średniej ogólnokształcącej—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 7, marzec 1934 r. Str. 51-57.

P. Smarzyński — Lekcja przyrody, przeprowadzona w klasie V. Różnica między powietrzem wydychanem a wdychanem — Nasza Praca Nr. 1, styczeń 1934 r. Str. 22-24.

— — — — W palącej kwestji—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 7, marzec 1934 r. Str. 92-93.

Arytmetyka z geometrją. Matematyka.

E. Dudkówna i J. Strzelecka — Jak realizować nowy program matematyki — Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 12 i 13 — Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Wydanie II. Część I, str. 80. Część II, str. 84.

K. Michalska—Protokół lekcji arytmetyki w klasie V na temat „Własności mnożenia" — Nasza Praca Nr. 6, czerwiec 1934 r. Str. 12-14.

— — — — Matematyka (realizacja programu w I kl. gimnazjum)—Zrąb Nr. 3-4 r. 1934. Str. 170-171.

Zajęcia praktyczne.

Fr. Dubrawski — Introligatorstwo w szkole. Podręcznik metodyczno-praktyczny dla nauczycieli robót ręcznych — Lwów, Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych 1934 r. Wydanie II. Str. 80.

J. Fietz — Zakładajmy ogród szkolny — Nasza Praca Nr. 6, czerwiec 1934 r. Str. 17 21.

St. Stefański — Co i jak zrobić ze słomy oraz materjałów podobnych—Ostroróg 1934 r. Str. 92.

J. Toeplitzówna—Ogród szkolny—Dom Osiedle Mieszkanie Nr. 5-6, maj-czerwiec 1934 r. Str. 13-15.

— — — — Projekt rozkładu materjału naukowego dla publicznych szkół powszechnych. Zajęcia rękodzielnicze, ogrodnicze i rysunki robocze dla klas I-VII włącznie—Łódź, Wydawnictwo Drukarni Państwowej 1934 r. Str. 40.

Śpiew. Muzyka.

A. Imiela — Orkiestra szkolna. Wybór polskich melodyj i tańców na komplet skrzypcowy. Zesz. I. Sosnowiec 1934 r. Str. 5.

A. Imiela — Początkująca orkiestra szkolna. Komplet skrzypcowy. Zesz. I. Sosnowiec 1934 r. Str. 5.

W. Lachman—„Powiadają aniołkowie nowinę", kolenda na 4 gł. chór męski—Chór Nr. 1. grudzień 1934 r. Str. 7-8 i 14 oraz oddzielna odbitka.

J. Maklakiewicz — Polonez kolendowy „Radujcie się bracia mili" na 4 gł. chór mieszany — Chór Nr. 1, grudzień 1934 r. Str. 9-10 i 15 oraz oddzielna odbitka.

T. Mayzner — Jak realizować nowy program śpiewu — Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 15—Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Część I, wydanie II. Str. 75.

St. Niewiadomski — Jak powstaje pieśń chóralna — Chór Nr. 1, grudzień 1934 r. Str. 6-12.

E. Zielke — Nauczanie śpiewu w szkole powszechnej. Wskazówki metodyczne i szczegółowy rozkład materjału naukowego dla VII-mioklasowej szkoły powszechnej—Łódź, Wydawnictwo Drukarni Państwowej 1934 r. Wydanie V. Str. 47.

J. Zwolakowska — Nasze pieśni — Katowice, Nakładem „Na tropie" 1934 r. Str. 60.

Ćwiczenia cielesne.

Mgr. Ł. Lange — Kilka uwag metodycznych o wiosłowaniu na kajaku — Sport Wodny Nr. 20, listopad 1934 r. Str. 394—396.

K. Laskowski—Samoobrona w 17 chwytach — Bibljoteka Sportowa Nr. 22 — Warszawa, Główna Księgarnia Wojskowa 1934 r. Str. 22.

J. Łapińska—Harcerka na zwiadach. (Vademecum harcerki Cz. I) — Katowice, Nakładem „Na Tropie" 1934 r. Str. 160.

Z. Łotocki — Łucznictwo (Sprzęt, zaprawa, zawody) — Warszawa, Główna Księgarnia Wojskowa 1934 r. Str. 106.

G. Pucki — Nauka pływania crawlem — Lwów, Nakładem Księgarni Nowości 1934 r. Str. 103.

Tonny — Technika wiosłowania na kajaku — Sport Wodny Nr. 14, sierpień 1934 r. Str. 275-276.

St. Ubysz — Gry i zabawy ruchowe jako czynnik wychowania społecznego i moralnego — Nasza Praca Nr. 1, styczeń 1934 r. Str. 24-32 i Nr. 2-3, luty-marzec 1934 r. Str. 17-22.

J. Ulatowski — Przykłady doboru materjału w zakresie ćwiczeń cielesnych dla starszej młodzieży szkół powszechnych — Nasza Praca Nr. 5, maj 1934 r. Str. 19 27.

DOKSZTAŁCANIE MŁODOCIANYCH I DOROSŁYCH.

Kuratorjum O. S. Brzeskiego—Program kursów wieczorowych dla dorosłych i młodocianych—Brześć n/B. 1934 r. Str. 56.

SZKOLNICTWO ZAWODOWE.

A. E. Balicki — Godziny polskiego... garść uwag na temat nauczania języka polskiego w średnich szkołach zawodowych — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej"—Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 50.

L. Wł. Biegeleisen — Szkoła a gospodarstwo narodowe. Analiza rynku pracy ze stanowiska szkolnictwa zawodowego. Tom I. Wydane z zasiłku Ministerstwa W.R. i O.P.— Lwów, Skład Główny w Domu Książki Polskiej w Warszawie 1934 r. Str. 254.

A. Bildziukiewicz — Księgowość w „Wytycznych dla autorów programów gimnazjów kupieckich"—Głos Szkoły Zawodowej Nr. 8, październik 1934 r. Str. 331-334.

Inż. E. Błaszczyk — Sadownictwo w ludowych szkołach rolniczych—Agronomja Społeczna Nr. 2, luty 1934 r. Str. 52-56.

M. Bubniak — O programie rachunków w szkole dokształcającej zawodowej dla zawodów mieszanych — Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 70-73.

A. B. — Wytyczne programowe dla gimnazjów stolarskich — Oświata i Wychowanie Nr. 8-10, listopad-grudzień 1934 r. Str. 489 495.

J. B. — Wytyczne programowe dla gimnazjów krawieckich (żeńskich) i gimnazjów bieliźniarskich—Oświata i Wychowanie Nr. 8-10, listopad-grudzień 1934 r. Str. 496-501.

B. — Ze spostrzeżeń nad realizacją programów w szkołach zawodowych. Wspólny teren zainteresowań szkół rolniczych i szkół handlowych — Dz. Urz. K. O. S. Brzeskiego Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 669 670.

W. Cyran — O wychowaniu społeczno-obywatelskiem w szkołach dokształcających zawodowych (ciąg dalszy)—Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 73-75 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 99-101.

Z. Czerny-Biernatowa—O metodyczne nauczanie gospodarstwa—Szkolnictwo i Oświata Rolnicza Nr. 5 8, maj-wrzesień 1934 r. Str. 9-22.

Al. Gruszczyńska—Nauczanie historji pod kierunkiem—Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno Gospodarczego 1934 r. Str. 22.

Z. Ihnatowicz — Potrzeby rolnictwa w zakresie handlu rolniczego—Gazeta Rolnicza Nr. 25, czerwiec 1934 r. Str. 685-692.

Z. Ihnatowicz—Jeszcze w sprawie studjum handlu rolniczego — Gazeta Rolnicza Nr. 26, czerwiec 1934 r. Str. 734-736.

J. Jakubowski — Wykształcenie handlowe potrzebą życia gospodarczego Polski — Tygodnik Handlowy Nr. 8, kwiecień 1934 r.

St. Jankowski—Przełom w naszem szkolnictwie rolniczem — Gazeta Rolnicza Nr. 43, październik 1934 r. Str. 1147-1149 i Nr. 44, listopad 1934 r. Str. 1175 11-78.

K. Jaroszewski — Na tle prac nad reformą ustroju szkolnictwa zawodowego. Szkoły metalowe — Szkoła Zawodowa Nr. 9-10, grudzień 1934 r. Str. 189-194.

K. Jaroszewski — O współpracę samorządów gospodarczych ze szkołami dokszt. zaw.— Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 56 59 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 101-103.

K. Jaroszewski—Zagadnienie dokształcania zawodowego — Szkoła Zawodowa Nr. 9-10, grudzień 1934 r. Str. 194-197.

J. Juszczyk — O nowe kierunki w nauczaniu korespondencji handlowej—Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej"—Kraków,

Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 14.

J. Juszczyk — Projekt realizacji postulatu praktyczności w nauce o handlu — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 17.

Inż. St. Kałużyński — Jeszcze o sadownictwie w szkołach rolniczych — Agronomja Społeczna Nr. 3, marzec 1934 r. Str. 88-91.

Dr. L. Koźmiński — O program nauki języków nowożytnych w gimnazjum kupieckiem — Neofilolog Nr. 4, październik - grudzień 1934 r. Str. 216-220.

Dr. Z. Leśnodorski — Samorząd uczniowski w szkole handlowej — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej"—Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 82.

Mgr. J. Lisak — Nauka „organizacji i administracji przedsiębiorstw" w szkole zawodowej stopnia licealnego — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 15.

St. Malinowski — Samorząd uczniowski jako środek wychowawczy — Głos Szkoły Zawodowej Nr. 3, marzec 1934 r., str. 135-142 i Nr. 4, kwiecień 1934 r. Str. 186-192.

Inż. St. Mielnicki — Praktyka zawodowa czy warsztaty szkolne w średnich szkołach technicznych — Głos Szkoły Zawodowej Nr. 4, kwiecień 1934 r. Str. 177-180.

Inż. W. Miśkiewicz — Szkolnictwo rolnicze na tle ustawy o ustroju szkolnictwa — Rolnictwo Nr. 3, marzec 1934 r. Str. 35-52.

Dr. R. Mochnacki — O celach i metodach nauczania geografji gospodarczej w szkołach handlowych nowego typu — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 15.

H. Namysłowski — Praktyka handlowa uczennic szkoły handlowej ż. im. Król. Jadwigi w Sosnowcu — Głos Szkoły Zawodowej Nr. 5-6, maj czerwiec 1934 r. Str. 233-240.

Mgr. A. Nattel — Nauczanie reklamy i sprzedażoznawstwa — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 47.

Prof. Dr. St. Niemcówna — O potrzebie ognisk metodycznych geografji gospodarczej w szkołach zawodowych — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 7.

Dr. M. Pelczar — Uwagi dotyczące uczenia historji gospodarczej w szkołach zawodowych — Odbitka z pracy zbiorowej p. t „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 10.

F. Podmiotko — Projekt szkicowy programu ślusarstwa dla szkół technicznych przy 160 godzinach nauczania — Głos Szkoły Zawodowej Nr. 8, październik 1934 r. Str. 340-344.

Inż. W. Pogany — Kilka uwag w sprawie reformy ćwiczeń budowlanych — Głos Szkoły Zawodowej Nr. 5-6, maj-czerwiec 1934 r. Str. 228-233.

Inż. M. St. Połowicz, Dr. St. Szumowski i Dr. J. Lutosławski — Reforma szkolnictwa rolniczego — Gazeta Rolnicza Nr. 27-28, lipiec 1934 r. Str. 762-772 i Nr. 29-30, lipiec 1934 r. Str. 816-821.

St. Pszon — Postulaty nowej szkoły handlowej w zakresie nauczania języków nowożytnych — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gopodarczego 1934 r. Str. 18.

Inż. A. Rożnowski — Koordynacja wykładów z warsztatami w średniej szkole technicznej — Głos Szkoły Zawodowej Nr. 5-6, maj-czerwiec 1934 r. Str. 221-228.

B. T. Rutkowski — Formy zbliżenia kupiectwa do szkół handlowych — Tygodnik Handlowy Nr. 8, kwiecień 1934 r.

Inż. W. Sarad — Szkoły dokształcające zawodowe o dziennem nauczaniu — Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 90-92.

Prof. Dr. T. Seweryn — Ideologja kół krajoznawczych młodzieży — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 14.

K. Sosnowski — „Powtórz moje pytanie" fragment dydaktyczny — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej

i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 10.

J. St. Stantejski — Próba zastosowania w rachunkowości kupieckiej „uczenia się pod kierunkiem" — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administacyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 14.

J. St. Stantejski — Uczenie rachunkowości kupieckiej według metody rozkładania — Odbitka z pracy zbiorowej p. t. „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej" — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 33.

L. Szankowski — Reforma nauczania języków nowożytnych w szkołach handlowych (ciąg dalszy) — Głos Szkoły Zawodowej Nr. 8, październik 1934 r. Str. 334-340.

Dr. St. Szumowski—Reforma czy upadek szkolnictwa rolniczego?—Gazeta Rolnicza Nr. 7, luty 1934 r. Str. 149-153 i Nr. 8, luty 1934 r. Str. 177-181.

Mgr. K. Szwarc—Rola języka polskiego w szkole dokształcającej zawodowej — Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 93-96.

K. S. — Wytyczne programowe dla gimnazjów mechanicznych — Oświata i Wychowanie Nr. 6-7, sierpień-październik 1934 r. Str. 302-310.

Sk. — Wytyczne programowe dla gimnazjów kupieckich—Oświata i Wychowanie Nr. 6-7, sierpień-październik 1934 r.

A. Tatoń—Nowa szkoła kupiecka — Tygodnik Handlowy Nr. 8, kwiecień 1934 r.

A Tatoń — Szkoła handlowa dokszt. zaw. a szkoła typu zasadniczego — Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 59-63.

A. T.—Szkoła handlowa a życie gospodarcze—Oświata i Wychowanie Nr. 8-10, listopad-grudzień 1934 r. Str. 478-488.

Fl. Wardas — Rola wychowania fizycznego w szkole zawodowej — Dz.Urz.K.O.S.Warszawskiego Nr. 10-11, grudzień 1934 r. Str. 732-734.

J. Wierzbicka — Nowe drogi nauczania gospodarstwa domowego—Szkolnictwo i Oświata Rolnicza Nr. 9-12, październik-grudzień 1934 r. Str. 23-29.

Mgr. P. Wodziański — Nauka fizyki technicznej w szkole dokształcającej zawodowej. Rozważania programowe—Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 67-70.

Mgr. P. Wodziański—Program nauki rachunków dla szkół metalowych — Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 97-99.

— — — — Nauka sadownictwa w szkołach rolniczych. Treść memorjału, skierowanego przez Lubelską Izbę Rolniczą do Ministerstwa W.R. i O.P. — Przegląd Ogrodniczy Nr. 9, wrzesień 1934 r. Str. 270-271.

— — — — O byt szkoły dokształcającej zawodowej—Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 49-52.

— — — — O program wiejskich szkół rolniczych — Szkolnictwo i Oświata Rolnicza Nr. 9-12, październik-grudzień 1934 r. Str. 39-42.

— — — — O przyszłość oświaty rolniczej (Pod obrady XIV Walnego Zjazdu Zrzeszenia N.S.G.W.) — Szkolnictwo i Oświata Rolnicza Nr. 5-8, maj-wrzesień 1934 r. Str. 5-8.

— — — — U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej. Praca zbiorowa — Kraków, Nakładem Szkoły Ekonomiczno-Handlowej i Instytutu Administracyjno-Gospodarczego 1934 r. Str. 524.

— — — — Zagadnienie szkolnictwa dokszt. zawodow. w Radzie Oświecenia Publicznego — Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 82-85.

KSZTAŁCENIE KANDYDATÓW NA NAUCZYCIELI I DALSZE KSZTAŁCENIE NAUCZYCIELI CZYNNYCH.

K. Greb—Samokształcenie nauczyciela a programy (ciąg dalszy)—Praca Szkolna Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 69-81.

J. Kaden Bandrowski — Polonistyka uniwersytecka a średnia — Gazeta Polska Nr. 271 z 30 września 1934 r.

St. Kołaczkowski—W sprawie reformy studjów polonistycznych—Marchołt Nr. 1, październik 1934 r. Str. 51-64.

A. Potocki — Bije godzina polonistyki—Gazeta Polska Nr. 312 z 10 listopada 1934 r.

Wł. Przanowski — Kształcenie i dokształcanie nauczyciela „zajęć praktycznych"—Praca Ręczna w Szkole Nr. 3-4, r. 1934. Str. 206-216.

Dr. R. Skulski — O przygotowaniu do zawodu nauczyciela-polonisty — Muzeum Nr. 5, grudzień 1934 r. Str. 228-237.

Dr. M. Wachowski — Przyszły nauczyciel polski — Szkoła Śląska Nr. 10, październik 1934 r. Str. 233-237.

1935 r.

USTRÓJ SZKOLNICTWA.

W. B.—Dyskusja nad nieznanem (o liceach)— Gimnazjum Nr. 5, styczeń 1935 r. Str. 185-188.

Wł. Gałecki—Co to jest wychowanie państwowe i jak się doń ustosunkować—Bibljoteczka Podręczna Nauczycieli i Rodziców „Nowa Szkoła" Nr. 2, — Warszawa, Instytut Wydawniczy „Bibljoteka Polska" 1935 r. Str. 28.

J. Lb. — Wychowanie religijne i wychowanie państwowe—Kurjer Poranny Nr. 35 z dn. 4 lutego 1935 r.

Z. Mysłakowski — Państwo a wychowanie — Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str.124.

J. E. Skiwski — Wychowania religijne a państwowe—Pion Nr. 2, styczeń 1935 r.

Ks. Dr. J. Ściesiński—Postulaty kościoła względem wychowania państwowego—Ateneum Kapłańskie Nr. 1, styczeń 1935 r.

Ks. Dr. J. Ściesiński—Wychowanie państwowe w świetle zasad nauki katolickiej — Włocławek 1935 r. St. 66.

PRZEDSZKOLA.

Dr. K. Dąbrowski — Nerwowość u dzieci — Przedszkole Nr. 5, styczeń 1935 r. Str. 105-110.

St. Drabczyńska—Ćwiczenia umuzykalniające—Wychowanie Przedszkolne Nr. 1, styczeń luty 1935 r. Str. 11-14.

Ministerstwo W. R. i O. P. — Przedszkola. Teren. Urządzenia terenowe. Budynek i jego wykonanie. Urządzenia pomieszczeń — Warszawa, Skład Główny: Książnica Atlas i Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 54.

Dr. W. Piotrowska—Zadania wychowawcze wobec nerwowości dzieci — Wychowanie Przedszkolne Nr. 1, styczeń-luty 1935 r. Str. 2-9.

Dr. St. Szuman — Znaczenie wychowawcze poszczególnych rodzajów zabaw dziecka — Przedszkole Nr. 5, styczeń 1935 r. Str. 97-104.

ORGANIZACJA SZKOLNICTWA POWSZECHNEGO I ŚREDNIEGO OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

1. Programy nauki.

Z. Batorowicz — Czynnik krainistyczny w nauczaniu — Życie Szkolne Nr. 1, styczeń 1935 r. Str. 2-7.

J. Bohucki — Planowanie pracy wychowawczej w klasie pierwszej na tle środowiska (ciąg dalszy) — Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 1, styczeń 1935 r. 2 8.

W. Dymowski — Sztuka ludowa Wileńszczyzny i Nowogródczyzny. Pomoc dla nauczyciela, realizującego program publicznej szkoły powszechnej — Bibljoteka Poradni Dydaktyczno-Wychowawczej przy Kuratorjum O. S. Wileńskiego. Serja druga. Nr. 4 — Wilno, skład główny w Księgarni św. Wojciecha r. 1935. Str. 40.

Dr. Fr. Kulański—Kształcenie uczuć w nowych programach—Przyjaciel Szkoły Nr. 3, luty 1935 r. Str. 65-73.

J. Milenkiewicz—Zagadnienie środowiska w nauczeniu i wychowaniu —Przyjaciel Szkoły Nr. 4, luty 1935 r. Str. 129-132.

R. Narloch—Nauczanie łączne w szkole jednoklasowej (dokończenie)—Praca w Klasach Łączonych Nr. 5, styczeń 1935 r. Str. 115-119.

St. Niemcówna—Kraków jako środowisko wychowawcze—Orli Lot Nr. 1, styczeń 1935 r. Str. 2-6.

H. Rowid — Środowisko i jego funkcja wychowawcza w związku z programem nauki—Kraków, Gebethner i Wolff 1935 r. Str. 55.

Dr. Wł. Stępniewski — Filozofja w liceum — Gimnazjum Nr. 5, styczeń 1935 r. Str. 188-194.

S.—Ze spostrzeżeń nad realizacją nowego programu. Kilka uwag o klasie V szkoły powszechnej w Okręgu Szkolnym Warszawskim — Oświata i Wychowanie Nr. 1, styczeń 1935 r. Str. 3-7.

J. Trzeciak—Plan wychowawczy w szkołach — Życie Szkolne Nr. 1, styczeń 1935 r. Str. 19-24.

A. Wiwczaruk i J. Trembecka—Uwagi o organizacji pracy dydaktycznej w klasie III-ej szkoły powszechnej — Dz. Urz, K. O. S. Łuckiego Nr. 1-2, styczeń 1935 r. Str. 14-22.

Dr. T. Wojeński—Wychowanie estetyczne a nowy program—Gimnazjum Nr. 5, styczeń 1935 r. Str. 161-165.

H. Rz.

28.

Dla przyszłości [1]).

Świeżo odbyty Zjazd Stowarzyszenia uczestników walki o szkołę polską powziął uchwały, których znaczenie może się okazać wręcz historyczne.

Dotyczyły one dziecka polskiego. Ściślej— stosunku społeczeństwa polskiego do dziecka.

Wielkie to zagadnienie—choć dotąd nieoceniane jak należy.

Dzisiaj jest tak w Polsce, że obchodzi każdego tylko własne dziecko. Swoje dzieci naogół kochamy i dbamy o nie. Stopień zresztą tej dbałości zależy od poziomu kultury i stanu materjalnego rodziny. Ale dzieci nie nasze?—Dzieci nie nasze, dzieci, które są nam zupełnie obce, które codziennie mijamy na ulicy, które spotykamy w tramwajach i wagonach, które widzimy bawiące się na placach—są ogółowi polskiemu zupełnie obojętne. Nie wnikamy w potrzeby dziecięce, nie organizujemy dla dzieci niezbędnych dla ich rozwoju warunków.

Mniejsza o to narazie, jak wytworzył się w Polsce taki stosunek niepożądany, ale jest on, niestety, faktem bijącym w oczy.

Dziecko dotąd w Polsce należy prawie wyłącznie do rodziny. Poczucie, że dziecko stanowi wielką wartość społeczną, istnieje u przeciętnego obywatela w bardzo małym stopniu. To ciasne stanowisko prowadzi do ciasnoty uczuć: skupiamy całą miłość i życzliwość na własnych tylko dzieciach, inne darzymy idealną obojętnością. Czyż ten nijaki stosunek starszego społeczeństwa do młodego pokolenia może sprzyjać rozwojowi uczuć społecznych u dzieci i młodzieży? Obojętność szerokiego ogółu dziecko przecież odczuwa i utrwala w swej podświadomości. Wynik zaś społeczny jest ostatecznie taki, że spójnia między pokoleniem rosnącem a dojrzałem jest niedostateczna.

Jakże inaczej rzeczy się przedstawiają w krajach głośnych z szerokiej, powszechnej miłości ku dziecku i z opieki nad dzieckiem— w Japonji, tym raju dziecięcym, w Wiedniu, szczycącym się zrozwoju dziecięcych instytucyj opiekuńczych, pod pewnym względem w Szwajcarji.

Polski stosunek do ogółu dziecięcego trzeba radykalnie zmienić—oto wielkie zadanie, które podjąć należy.

Musimy rozpocząć wytrwałą pracę nad radykalnem przekształceniem własnych skłonności i nałogów pod tym względem. Musimy wytworzyć silniejszą więź między dojrzałem pokoleniem a pokoleniem rosnącem. Ku społecznemu ruszeniu tej wielkiej pracy zmierzają właśnie uchwały zjazdu. Idea ta widocznie znajduje żywy oddźwięk wśród świadomych kół społeczeństwa, skoro Zjazd, zwołany pod temi hasłami, zgromadził w Warszawie około 700 uczestników z całej Polski.

Drogi, wiodące do wielkiego celu, o jakim tu mowa, są różnorodne.

Przedewszystkiem należy szerzyć tę myśl naczelną, że nowa Polska potrzebuje zmiany stosunku do dziecka i młodzieży na bliższy, serdeczniejszy, przeniknięty żywem zainteresowaniem i troską o dziecko. To będzie podstawowa zmiana w nastroju i uczuciach. Następnie, przechodząc do konkretnych zadań, należy uświadamiać jak najszersze koła społeczne, że jest rzeczą konieczną roztaczanie powszechnej i publicznej opieki nad dzieckiem; należy wskazywać na niezdrowe w wielu okolicznościach warunki fizycznego i duchowego rozwoju dziecka oraz na sposoby ich poprawy. Dalej, staje przed społeczeństwem polskiem potrzeba rozwoju zakładów opiekuńczych dziecięcych, rozszerzania obrony prawnej dzieci i młodzieży, organizacja poradnictwa zawodowego, organizacja wczasów dziecięcych, rozrywek, sportów, wycieczek, czytelni i t. d.

Niechaj dzieci i młodzież polska poczują, że są otoczone powszechną miłością i zainteresowaniem całego społeczeństwa, niech to się odbije na ich dziecięctwie, aby się stało radośniejsze, prawdziwsze, pełniejsze. Ogrom zysku społecznego, jaki stąd wypłynie, będzie olbrzymi i wielostronny.

Zbudowaliśmy potężne ramy niepodległości—zakładajmy teraz pracowicie jego więzi i spoidła wewnętrzne.

[1]) Artykuł Stowarzyszenia Uczestników Walki o Szkołę Polską. Warszawa, Al. Ujazdowskie 20 m. 8.

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, Wolana 10, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Prenumerata roczna Dziennika Urzędowego wynosi 6 złotych, półrocznie 3 złote, kwartalnie 1 zł. 50 gr. Cena numeru pojedyńczego—60 gr. Należność należy wpłacać wyłącznie na konto czekowe w P.K.O. Nr. 30466.

CENA OGŁOSZEŃ: cała strona—zł. 80, 1/2 str.—zł. 45, 1/4 str. —zł. 25, 1/8 str.—zł. 15.

Tłoczono z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego
w drukarni „LUX“, Wilno, Portowa 7, telefon 2-03.